

Onderstaande levensbeschrijving komt uit het boek: 'Zonen en dochters met een missie - Een boek over missionarissen uit Boekel en Venhorst', door Jan Meulemeesters c.s. (100 pagina's A4)
Uitgave: 2002, Heemkundekring & Missiecomité Boekel-Venhorst.

Een kapotte bus als leslokaal

Gerard Donkers pionierde in verschrikkelijke armoede op de Portugese Azoreneilanden. Over zijn jeugd is weinig bekend. Gerardus werd geboren op 8 september 1933 in Boekel als zoon van Judocus Donkers (1902-1988) en Cornelia Dapperens (1906-1967). In 1953 trad hij in bij de congregatie van de Heilige Harten (SSCC) en hij deed het noviciaat in Bavel. Hij koos als kloosternaam Judocus, dezelfde naam als zijn vader, maar in de vijftiger jaren van de vorige eeuw werd het de gewoonte dat de broeders hun eigen doopnaam gebruikten. Vanaf toen werd hij broeder Gerardus. Van 1954 tot 1957 maakte hij deel uit van de gemeenschap in Valkenburg. In 1957 legde hij daar als broeder de eeuwige geloften af.

Nog geen maand later is hij al met drie paters op weg naar Praia de Victoria, het hoofdeiland van de Azoren. Zij verbouwen de gebouwen van een voormalige melaatsenkolonie tot klooster annex seminarie. Met planken en golfplaten, die zij krijgen van Amerikanen op een naburige luchtmachtbasis, trekken ze een eetzaal op. Het seminarie wordt 'Pater Damiaan' genoemd naar de Vlaamse SSCC pater, die wereldberoemd is geworden door zijn werk onder melaatsen op het eiland Molokai.

In de eerste aflevering van 'Uit onze Knollentuin' vertelt Donkers: "De Azoren zijn negen rotsachtige eilanden in de Atlantische Oceaan. Ze zijn een deel van Portugal, hoewel ze daar vier à vijf uur vliegen vandaan liggen. Portugal heeft relatief het kleinste aantal priesters en toch is praktisch heel de

bevolking katholiek, velen zijn katholiek gedoopt, trouwen voor de kerk en daar is ongeveer alles mee gezegd. De Azoren vormen een uitzondering, want op deze eilanden zijn nog vele roepingen, vooral onder de arme families. Maar vanwege de armoede kunnen de jongens de studie niet betalen; daarom zijn drie van onze paters in september 1957 hier met een kleinseminarie begonnen."

Broeder Gerardus wordt de kok, ook al heeft hij nooit eerder gekookt. Gelukkig komt er na drie maanden een echte kok. Donkers legt een groentetuin aan, kneedt elke dag met handen en voeten deeg voor het brood, houdt varkens, geiten, schapen en kippen. Bovendien is hij hulpmetselaar bij de bouw van nieuwe studiezalen. Er worden ook afgedankte spullen van het Amerikaanse vliegveld gebruikt. Zo wordt

een kapotte bus een leslokaal. In de gebouwen zitten deuren noch ramen. "Als het regent krijgen de planten vanzelf water."

Na drie jaar komt hij ondervoed en oververmoeid terug bij zijn ouders in de Molenstraat. De redactie van 'Uit onze Knollentuin' schrijft: "Het leven daar voor deze missionarissen moet onnoemelijk zwaar zijn geweest. Bij hun aankomst op dit voor 90% analfabete eiland werd hun een oude melaatsenkerk toegewezen. Zonder enige steun of geldelijke bijstand is men een klooster annex seminarie begonnen. Op het ogenblik heeft men er 73 seminaristen te onderhouden die praktisch geen van allen hun onderhoud kunnen bekostigen. Br. Donkers, die de zorg had voor het eten, verklaarde vele dagen geen ander eten te kunnen opdien en dan soep, getrokken uit water met kool. Met een

Broeder Gerard Donkers maakt soep van kool

kilo vlees heeft hij vaak de magen moeten vullen van het hele gezelschap. Gelukkig is er een Amerikaans vliegveld in de omgeving en door deze militairen wordt regelmatig voor wat voedsel gezorgd."

In 1967 schrijft broeder Donkers over de Sinterklaasviering: "De jongens krijgen een nieuwe riem, een agenda en snoep." Hijzelf is ook blij met zijn cadeau. Hij heeft van de plaatselijke boerenbond een schaap met lammetjes gekregen.

Fondswerving vanuit Nederland, verzorgd door het missiecentrum van de Paters der Heilige Harten verschaft de nodige middelen om begin jaren zestig een groot nieuw gebouw neer te zetten. Dan komen er ook externen naar het seminarie om

lessen te volgen, maar meer studenten betekent ook meer werk voor de broeders. In 1967 komt er een tweede school op het vasteland van Portugal, in het bisdom Oporto, het seminarie 'Padre Mateo' in Baltar.

Broeder Gerardus gaat wel naar het vasteland om het bedevaartoord Fatima te bezoeken, maar blijft op zijn eiland werken. In 1969 meldt hij een verschrikkelijke storm waarbij een vrachtboot vergaat en een passagiersboot bijna zinkt.

Door de veranderende opvattingen over de missie en door het verleggen van prioriteiten worden in de jaren zeventig nieuwe werken begonnen en bestaande afgesloten. De school in Praia da Vitoria wordt in 1970 opgeheven, omdat het doel

niet bereikt is: zij levert namelijk nauwelijks nieuwe leden op voor de eigen congregatie. De paters die er werken gaan naar Portugal en de broeders, waaronder Gerard Donkers, keren naar Nederland terug.

In 1973 gaat ook het seminarie van Baltar dicht. De enige voldoening voor de paters en broeders is dat tientallen jongens een goede middelbare opleiding hebben gekregen en door konden leren aan de universiteit.

Terug in Nederland gaat Gerard Donkers naar de gemeenschap in Bavel waar hij bejaarde paters en broeders verzorgt. In 1999 gaat hij datzelfde werk doen in Sint Oedenrode. Sinds 2001 verblijft hij in Den Bosch. Hij werkt nog in de tuin en voelt zich daar erg gelukkig.

Op 8 juni 2025 is in Boekel een monument onthuld voor de Boekelse missionarissen. Tijdens de voorbereidingen voor het realiseren van dit monument is geprobeerd de levensverhalen van deze missionarissen zoveel mogelijk (verder) vast te leggen.

Hieronder een aanvulling op bovenstaande levensbeschrijving, geschreven door Jan & Riky Meulemeesters, in mei 2025.

Broeder Gerard Donkers' gezondheid liep in de loop der jaren zodanig terug, dat hij naar het zorgcentrum Zuiderhout in Teteringen moest. Daar stierf hij op 16 januari 2017, 83 jaar oud. Hij is begraven op het kerkhof van de congregatie in Breda.